

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/87/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517201704
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7517201704.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, proti žalovanému F. U., nar. XX.X.XXXX, bytom v M. XXX, zastúpenému JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Zámocká 36, o zaplatenie 921,62 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 15. októbra 2021 č.k. 17Csp/50/2017 - 169 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 22.11.2021 č.k. 17Csp/50/2017-189 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 15.10.2021 č. k. 17Csp/50/2017-169 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 17Csp/50/2017 zo dňa 22.11.2021 zamietol žalobu (výrok I.), ktorou žalobca žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 921,62 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 70,63 eur a úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 671,28 eur od 10.1.2017 do zaplatenia. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Súd tak rozhodol potom, ako jeho rozsudok zo dňa 12.11.2018, ktorým žalobu zamietol a stranám náhradu trov konania nepriznal, na základe podaného odvolania žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 15.4.2020 č.k. 5Co/321/2019-93 zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Pri opätovnom rozhodovaní vychádzal súd zo zistenia, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 27.10.2003 zmluvu o kontokorentnom úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úverový rámec vo výške 20.000,- Sk s premenlivou úrokovou sadzbou vo výške 10,85 % ročne s tým, že konečná splatnosť úveru bola dňa 26.10.2014. V dôsledku porušenia povinností v zmysle Všeobecných obchodných podmienok žalovaným, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 20.4.2015 Zmluvu vypovedal a zároveň vyhlásil mimoriadnu splatnosť povoleného prečerpania. Následne listom zo dňa 30.10.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE.

4. Po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 2 a 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom

v čase uzavretia Zmluvy (ďalej aj „ZoSÚ“) prvoinštančný súd uzavrel, že posudzovaná Zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, je uzavretá v zákonom požadovanej forme a platná, avšak z dôvodu, že Zmluva neobsahuje podstatný údaj požadovaný ZoSÚ - RPMN, úver je v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalovaný zaplatil viac ako vyčerpал, súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s odôvodnením, že úspešný žalovaný síce má nárok na náhradu trov konania, nakoľko mu však žiadne trovy nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6.1. Žalobca v odvolaní namietol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak posúdil poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov.

6.1a. Vo vzťahu k uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP žalobca tvrdil, že zmluvné strany v danom prípade uzavreli dňa 27.10.2003 zmluvu o kontokorentnom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému kontokorentný úver č. 0089028615/1/1 s výškou úverového rámca 20.000,- Sk (663,88 eur), ktorý sa žalovaný zaviazal splácať a záver súdu o nedostatku náležitostí Zmluvy podľa § 4 ods.2 písm. g) ZoSÚ nemá oporu v ustanoveniach zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázal pritom na čl. 16 ods. 1 CSP, § 1 ods. 3 a § 3 ods. 6, § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ.

6.1b. Podľa názoru žalobcu zákonodarca vylúčil predmetný úver spod úpravy ZoSÚ, nakoľko v čase uzavretia zmluvy nie je zrejmé, aké výbery a prevody bude dlžník vykonávať, a teda nie je možné ani určiť výšku RPMN, či výšku splátky, ani iné náležitosti tohto úveru, ktoré zákon vyžaduje pri iných druhoch spotrebiteľských úverov.

6.1c. Žalobca tvrdil, že na daný prípad možno aplikovať len § 3 ods. 6 ZoSÚ, ktoré však zákon nesankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou. Na podporu svojej argumentácie žalobca odkázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31.5.2021 sp. zn. 6CoCsp/11/2021.

6.2. Súdu prvej inštancie žalobca vytkol aj to, že len demonštratívne poukázal na jeden konkrétny dôvod zamietnutia žaloby - nedostatok náležitostí Zmluvy z dôvodu absencie RPMN, pre ktorú sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

6.3. Žalobca označil za rozporné s právom na spravodlivý súdny proces, ak súd vyhľadával dôkazy v mene spotrebiteľa a spochybnil tvrdenia žalobcu, hoci išlo o skutkové tvrdenia v zmysle § 150 ods. 1, § 151 ods. 1 a 2 CSP nesporné, ktoré žalovaný žiadnym spôsobom náležitosti Zmluvy nerozporoval a bol počas celého konania pasívny, žiadne skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel a prostriedky procesnej obrany neprodukoval. Takéto konanie súdu podľa názoru žalobcu významným spôsobom presahuje rámec ustanovenia § 295 CSP.

6.4. Žalobca nepopiera, že podľa § 290 CSP a nasl. spotrebiteľom prináleží privilegovaný prístup zo strany súdnej moci za účelom ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, avšak v tomto prípade súd hodnotil Zmluvu nad rámec mu zákonom zvereného poverenia súdneho prieskumu. Poukázal pri tom na § 149 až § 154 CSP, na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22.10.2020 sp. zn. 11CoCsp/45/2020 a zdôraznil, že náležitosti spotrebiteľskej zmluvy sú skutkovými tvrdeniami, ktoré nikdy neboli žalovaným rozporované, v dôsledku čoho súd porušil princíp rovnosti strán a nestranného súdu. Zdôraznil, že v sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Iba účinne popreté skutkové tvrdenie sa považuje za sporné. V zmysle uvedeného je potrebné považovať skutkové tvrdenia žalobcu za nesporné.

6.5. Odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.1.2019 sp. zn. 6Cdo/98/2017, zo dňa 27.9.2017, sp. zn. 7Sžo/10/2016, zo dňa 30.5.2013, sp. zn. 1ObdoV/10/2012 a zo dňa 22.8.2013,

sp. zn. 4Cdo/90/2013 žalobca namietol, že napadnuté rozhodnutie je zmätočné a nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku nedáva podľa názoru žalobcu žiadnu komplexnú a dostatočnú odpoveď na podstatnú otázku v konaní, pre ktorú súd žalobu zamietol v celom rozsahu. Pretože rozsudok neodráža správne zistený skutkový stav, nevychádza zo správneho právneho posúdenia veci, neobsahuje správne a dostatočné odôvodnenie, žalobca nedokáže voči nemu náležite argumentovať a týmto nesprávnym procesným postupom súd žalobcovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, porušil žalobcove právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

7. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods. 1 a 2 CSP, z hľadisk žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, a to v rámci ich obsahového vymedzenia, vrátane námietky žalobcu nesprávneho procesného postupu prvoinštančného súdu s následkom porušenia práva žalobcu na súdnu ochranu a spravodlivý proces na (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

9. Rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Žalobca vo svojom odvolaní namieťa, že konanie súdu presahuje rámec § 295 CSP, čím súd porušil princíp rovnosti strán a nestranného súdu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak napriek pasivite žalovaného nepovažoval žalobcove tvrdenia za nesporné, že súd nesprávne právne vec posúdil, ak na predmetný právny vzťah aplikoval ustanovenia ZoSÚ, odkazujúc na znenie § 1 ods. 3 ZoSÚ účinné v čase uzavretia zmluvy a rozsudok zmätočne a nepreskúmateľne odôvodnil, čím znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu.

11. Po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

12. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku žalobcu, než ako rozhodol súd prvej inštancie. V danom prípade k zmene skutkového ani právneho stavu počas odvolacieho konania nedošlo, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil prvoinštančný súd odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku vo veci samej, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), a len na zdôraznenie správnosti rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci a to dôkazmi, ktoré strany sporu na preukázanie svojich tvrdení označili, vykonané dôkazy vyhodnotil postupom zodpovedajúcim úprave § 191 ods. 1 CSP, a vec aj správne právne posúdil, ak žalobu zamietol vychádzajúc z úsudku, že posudzovaný spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie podstatnej náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy, a to údaj o RPMN, a žalovaný spotrebiteľ uhradil žalobcovi (právne predchodcovi žalobcu) viac ako z úveru vyčerpal.

13. V prvom rade ako neopodstatnenú odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietka žalobcu založenú na tvrdení, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak napriek pasivite žalovaného nepovažoval žalobcove tvrdenia za nesporné.

13.1. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

13.2. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

13.3. Podľa právnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku je proces dokazovania vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu. V princípe platí, že súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu.

13.4. Výnimočne však súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje.

13.5. Ide, okrem iného, aj o spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, súd môže aj bez návrhu obstaráť alebo zabezpečiť taký dôkaz (§ 295 CSP).

13.6. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov. Zákonodarca to zhrnul tak, že súd sa nebude spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám. Aj Súdny dvor Európskej únie mnohokrát pripomenul povinnosť vnútroštátneho súdu skúmať z úradnej povinnosti porušenie niektorých ustanovení úijného spotrebiteľského práva, odkazom (o.i.) na existenciu nezanedbateľného nebezpečenstva, že sa spotrebiteľ najmä z dôvodu nevedomosti, nebude dovoľávať právnej normy určenej na jeho ochranu (rozsudok Radlinger a Radlingerová, C-377/14, bod 62, 62).

13.7. Cieľom citovaného ustanovenia § 295 CSP je poskytnúť (zabezpečiť) spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom. Vykonávanie dôkazov aj bez návrhu pritom môže (malo by) smerovať nielen k posúdeniu neprijateľnosti tých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, na ktorých je založený nárok tvrdený v žalobe, ale môže (by malo) smerovať k posúdeniu všetkých okolností súvisiacich s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí.

13.8. V korelácii s uvedeným a so zreteľom na to, že systém ochrany spotrebiteľa podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie spočíva na myšlienke, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi tak z hľadiska vyjednávacej sily, tak úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristupuje na podmienky vopred vyhotovené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudok Radlinger a Radlingerová, bod 63 a citovaná judikatúra), je nutné konštatovať, že súd prvej inštancie nepochybil, ak skúmal náležitosti Zmluvy aj bez návrhu žalovaného.

14. V okolnostiach súdenej veci s ochranou slabšej strany - žalovaného spotrebiteľa, nemožno vytknúť postupu súdu prvej inštancie vady v jeho procesnom postupe a ani porušenie princípu rovnosti zbraní.

14.1. Podľa článku 6 ods. 1 CSP, strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

14.2. Podľa článku 6 ods. 2 CSP, súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

14.3. Potreba ochrany slabšej strany je normovaná v článku 6 CSP, ktorý primárne zakotvuje princíp rovnosti zbraní, ktorý ako klasický princíp, uplatňovaný v kontradiktórnych typoch procesov deklaruje, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie, ktoré spočíva v poskytnutí rovnakej miery uplatňovania prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, avšak s tým, že zákonodarca poukazom na existenciu slabšej strany zakotvil - v súlade s princípom ochrany slabšej strany, výnimku zo „štandardného“ uplatňovania princípu rovnosti strán, s cieľom vyvažovať jej prirodzene nerovnovážne postavenie v hmotnoprávnom vzťahu a následne aj vo vzťahu procesnoprávnom.

14.4. Princíp ochrany slabšej strany si totiž vynucuje zvýšenú mieru ingerencie súdu do konania oproti štandardnému sporu, kde súd v zásade nemôže zasahovať do spôsobu, akým strany realizujú svoju procesnú obranu prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a obrany.

14.5. Pri sporoch s ochranou slabšej strany je participácia súdu v konaní zvýšená a jednostranne orientovaná práve na slabšiu stranu (spotrebiteľa) za účelom jej ochrany v spore, pričom súd čiastočne formuje realizáciu prostriedkov procesného útoku slabšej strany prostredníctvom poučovacej povinnosti a modifikovaného prejednaciego princípu.

14.6. Podstatou ochrany slabšej strany v procesnoprávných vzťahoch je tak dorovnanie procesného postavenia tejto slabšej strany na tú úroveň, ktorá funkčne koreluje s procesným postavením protistrany („silnejšej“ procesnej strany). Prejavuje sa v úlohe súdu vyvažovať určité nevýhody, ktoré na strane slabšej strany potencionálne môžu existovať, za súčasného zachovania kontradiktórnych prvkov civilného sporového procesu, ktorý si túto, pre neho charakteristickú črtu, nepochybne musí zachovať aj v prípade týchto osobitných typov sporov.

14.7. Nakoľko v civilnom sporovom procese sa vyšetrovací princíp spolu s materiálnou pravdou neuplatňuje, tak v ustanoveniach § 295, § 303 ods. 2, § 311 a § 319 CSP, ktoré upravujú možnosť vykonania aj nenavrnutých dôkazov, platí, že stále ide o aplikáciu prejednaciego princípu, aj keď v značne modifikovanej podobe. Princíp ochrany slabšej strany sa uplatňuje len v medziach princípu rovného postavenia sporových strán, nakoľko aj ochrana slabšej strany nachádza svoje uplatnenie len v medziach fair trial.

14.8. Pri sporoch s ochranou slabšej strany je uplatňovaný prejednací princíp oslabený spôsobom, že umožňuje súdu v prípade, keď je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej, vyvíjať zvýšenú aktivitu súvisiacu s obstaraním dôkazných prostriedkov, a to v situácii, ak v rámci priebehu konania vzíde potreba vykonania určitého dôkazu, o ktorom pri poučení slabšej strany súd ešte neuvažoval (v tom čase jeho vykonanie nepovažoval za potrebné) a ani slabšia strana v rámci uplatňovania prostriedkov procesného útoku vykonanie dôkazu nenavrhl, resp. aj v prípade, že k predneseniu návrhu na vykonanie dôkazu od slabšej strany nedôjde ani pri realizácii rozšírenej poučovacej povinnosti súdu. Zmyslom a účelom odklonu od štandardnej podoby prejednaciego princípu v klasickom sporovom procese, je napomôcť postaveniu slabšej strany v konaní práve tým, že súd môže vykonať aj taký dôkaz, ktorý slabšia strana nenavrhl, a to so zreteľom na účel sledovaný modifikáciou prejednaciego princípu a v medziach fair trial, keďže ani pri tomto type sporov by zákonom prípustná modifikácia predmetného princípu nemala byť uplatňovaná automaticky.

14.9. V prípade, ak slabšia strana bola v rámci širšie koncipovanej poučovacej povinnosti o potrebe predloženia (relevantného) dôkazu súdom poučená, a toto nasmerovanie zo strany súdu výslovne odignorovala, podľa názoru odvolacieho súdu súd by nemal automaticky postupovať iniciatívne a vykonať takýto dôkaz, nakoľko sa môže dostať do kolízie s princípom rovnosti zbraní.

14.10. O taký prípad však v posudzovanom prípade nešlo.

14.11. Z obsahu súdneho spisu a zápisnice o pojednávaní dňa 15.10.2021 na č.l. 167 súdneho spisu plynie, že po vrátení veci súd prvej inštancie na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na deň 15.10.2021, na ktorom vec prejednal za prítomnosti zástupcu žalobcu a v neprítomnosti žalovaného spotrebiteľa a jeho právneho zástupcu a potom, ako určil, že medzi stranami sporu nie je sporné, že dňa 27.10.2003 bola medzi právnym nástupcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o kontokorentnom úvere s výškou úverového rámca 20.000, - Sk pri premenlivej úrokovej sadzbe 10,85 % ročne, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 20.4.2015 vypovedal uvedenú zmluvu a zároveň vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a že súčet debetných operácií žalovaného predstavuje sumu 62.900 eur a súčet kreditných operácií 61.941,32 eur, a následne v rámci predbežného právneho posúdenia súd uviedol, že v Zmluve absentuje údaj o RPMN, a preto sa úver v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca na výzvu súdu uviedol, že predbežné právne posúdenie súdu berie na vedomie a vyjadrovať sa k nemu nebude a potom, ako žalobca v záverečnej reči poukazom na všetky súdu doručené dôkazy žiadal žalobe vyhovieť v celom rozsahu, súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vo veci rozhodol tak, že zamietol žalobu z dôvodu, že v

zmysle § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ považoval predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov (a žalovaný porovnaním debetných a kreditných operácií zaplatil viac, než vyčerpil). Skutočnosť, že Zmluva údaj o RPMN neobsahuje, žalobca nerozporoval.

15. Žalobcovi sa nepodarilo spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Podstata odvolacej námietky spočíva v posúdení, či sa predmetnú zmluvu vzťahuje ZoSÚ s ohľadom na ust. § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ZoSÚ).

15.1. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, upravoval niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa (§ 1 ods. 1 cit. zák.)

15.2. Tento zákon sa nevzťahuje na zmluvy a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, b) o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu, c) o poskytnutí úveru bez platby úroku a poplatkov, ktoré zabezpečujú splatenie úveru jednou splátkou, d) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 eur a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 eur; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver, e) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov, f) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

15.3. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ZoSÚ), zákon sa ďalej nevzťahuje na úver formou preddavku na bežný účet poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditné karty.

15.4. Podľa § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15.5. V zmysle čl. II. bod 1. Zmluvy „Veriteľ sa zaväzuje Dlížníkovi poskytnúť Úver takým spôsobom, že bude realizovať príkazy Dlížníka na prevod alebo výbery finančných prostriedkov z účtu uvedeného v čl. I tejto zmluvy aj v prípade, ak nebude existovať Dlížníkova pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech jeho účtu alebo vkladom v hotovosti na tento účet, a to do výšky úverového rámca.“

15.6. Z obsahu súdneho spisu, z citovaného ustanovenia čl. II Zmluvy, napadnutého rozsudku i z tvrdení žalobcu je nepochybné, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému predmetný úver formou realizácie príkazov dlžníka (žalovaného) na prevod resp. výbery finančných prostriedkov, čo vyplýva aj z platobnej histórie doloženej žalobcom (č. I. 107-140 súdneho spisu), a teda nie úver formou preddavku na bežný účet iným spôsobom ako na kreditné karty, a preto podmienka pre aplikáciu ustanovenia § 1 ods. 3 ZoSÚ v danom prípade nie je splnená.

15.7. V danom prípade právny predchodca žalobcu sa na základe Zmluvy zaviazal žalovanému požičať finančné prostriedky, t.j. poskytnúť úver v prípade, že na účte nemá (l) dostatočnú finančnú hotovosť, a to do výšky vopred dohodnutého úverového limitu. V danom prípade bolo dohodnuté, že maximálna čiastka, ktorú banka (právny predchodca žalobcu) žalovanému spotrebiteľovi požičia činí 20.000 Sk (663,88 eur). Ide (išlo) o povolené prečerpanie finančných prostriedkov na bežnom účte, pri premenlivej úrokovej sadzbe 10,85 % ročne, predstavujúcu cenu za takto požičané peniaze.

15.8. V súdnej veci tak ide o úver formou povoleného prečerpania. Fungovanie povoleného prečerpania sa od ostatných foriem úverov líši v niekoľkých znakoch. Na jednej strane, pri povolenom prečerpaní dochádza k čerpaniu úveru, až keď spotrebiteľ prekročí zostatok na svojom bežnom účte, kým pri kreditných kartách a úverových linkách úver existuje neustále, a to bez ohľadu na zostatok na

akomkoľvek súvisiacom účte. Medzi ďalšie rozdiely medzi povoleným prečerpaním a kreditnými kartami patrí: 1) keď je umožnené povolené prečerpanie, spotrebiteľ môže svoj účet prečerpať z rôznych dôvodov vrátane transakcií súvisiacich s hotovostnými platbami, platobnými nástrojmi (napr. debetné karty) a úverovými nástrojmi (splátky úveru alebo úhrada poplatkov za pôžičku, kreditné karty a ďalšie formy úveru); ale v prípade kreditných kariet sa za čerpanie úveru považujú len platby vykonané kartou; 2) úverový limit pri kreditnej karte nemá protipoložku v zostatku na účte spotrebiteľa; takúto protistojnú položku možno v skutočnosti vidieť pri debetnej karte, nie pri kreditnej.

15.9. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie postupoval správne, ak na vec aplikoval zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ZoSÚ) a správne uzavrel, že úver je v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu RPMN, ktorej cieľom je poskytnúť číselné a porovnateľné vyjadrenie nákladov spotrebiteľa súvisiacich s úverom.

16. Výklad a aplikácia použitého zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, je podľa názoru odvolacieho súdu súladná aj s cieľom a účelom Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá úlohu RPMN zdôrazňuje v úvodnom ustanovení 19 tým, že uvádza: „Na to, aby sa spotrebiteľia mohli rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, mali by sa im pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o ich povinnostiach, ktoré si spotrebiteľ môže vziať so sebou a zvážiť. V záujme čo najväčšej transparentnosti a porovnateľnosti ponúk by tieto informácie mali zahŕňať najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov na úver určenú rovnakým spôsobom v rámci Spoločenstva [...]“

16.1. V zmysle smernice 2008/48/ES je informovanie o RPMN, ako aj poskytovanie ďalších informácií ústredným prvkom cieľa ochrany spotrebiteľa. Táto požiadavka sa vzťahuje na všetky úverové zmluvy spadajúce do rozsahu pôsobnosti smernice.

16.2. Vysvetlenie RPMN je uvedené v článku 19 ods. 1, ktorý popisuje RPMN ako mieru rovnajúcu sa na ročnej báze „aktuálnej hodnote všetkých záväzkov (čerpania, splátky a poplatky), budúcich alebo súčasných, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ“ a stanovuje, že RPMN sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I časti I.

16.3. V článku 10 ods. 2 smernica stanovuje, že zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: a) druh úveru, b) totožnosť a geografické adresy zmluvných strán, prípadne i totožnosť a geografickú adresu zúčastneného sprostredkovateľa úveru, c) dĺžku trvania zmluvy o úvere, d) celkovú výšku úveru a podmienky, ktoré upravujú jeho čerpanie e) v prípade úveru vo forme odloženej platby za konkrétny tovar alebo službu alebo v prípade zmluvy o viazanom úvere tento tovar alebo službu a ich predajnú cenu, f) úrokovú sadzbu úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, a ak sú k dispozícii, i akýkoľvek index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú úrokovú sadzbu úveru, ako aj čiastkové obdobia, podmienky a postupy pre zmenu úrokovej sadzby úveru; a ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru, uvádzajú sa vyššie uvedené informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery, h), ... v)...

16.4. Odľahčený režim sa vzťahuje iba na povolené prečerpania splatné na požiadanie alebo do 3 mesiacov a na zmluvy o úvere vo forme prekročenia (o takú zmluvu sa v posudzovanej veci nejedná).

16.5. Podľa článku 2 ods. 3 smernice na zmluvy o úvere vo forme povoleného prečerpania, podľa ktorých sa úver musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú len články 1 až 3, článok 4 ods. 1, článok 4 ods. 2 písm. a) až c), článok 4 ods. 4, články 6 až 9, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 4, článok 10 ods. 5, články 12, 15, 17 a články 19 až 32.

16.6. Podľa článku 10 ods. 5 smernice v prípade zmlúv o úvere vo forme povoleného prečerpania podľa článku 2 ods. 3 (t.j. na zmluvy o úvere vo forme povoleného prečerpania, podľa ktorých sa úver musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov), treba jasne a stručne uviesť tieto informácie: a) druh úveru, b) totožnosť a geografické adresy zmluvných strán, prípadne i totožnosť a geografickú

adresu zúčastneného sprostredkovateľa úveru, c) dĺžku trvania zmluvy o úvere, d) celkovú výšku úveru a podmienky, ktoré upravujú jeho čerpanie, e) úrokovú sadzbu úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, a ak je k dispozícii, akýkoľvek index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú úrokovú sadzbu úveru, ako aj čiastkové obdobia, podmienky a postup týkajúce sa jej zmeny, a ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru, uvádzajú sa uvedené informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách, f) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité pri výpočte tejto miery podľa článku 19 ods. 2 v spojení s článkom 3 písm. g) a i)...

16.7. Pre úplnosť možno dodať, že v prípade povoleného prečerpania sa v zmysle smernice 2008/48/ES celková výška úveru považuje za vyčerpanú v plnej výške a na celé obdobie trvania zmluvy o úvere. Ak obdobie trvania dispozičného úveru nie je známe, ročná percentuálna miera nákladov sa vypočíta na základe predpokladu, že trvanie úveru predstavuje tri mesiace. Tento predpoklad ustanovuje osobitný režim pre povolené prečerpanie, pri ktorom sa celková suma úveru považuje za vyčerpanú v plnej výške a zostáva tak počas celého trvania zmluvy, čo znamená že k splateniu úveru dôjde až na konci trvania zmluvy. Ak má úver vo forme povoleného prečerpania pevne stanovené trvanie a treba ho na konci splatiť v plnej výške (pričom nie je možné ho opätovne čerpať), berie sa do úvahy táto fixná dĺžka trvania. Vo všetkých ostatných prípadoch sa však počíta s dĺžkou trvania tri mesiace (aj keď je známe, že prečerpanie bude pravdepodobne trvať dlhšie). Týmto sa úprava povoleného prečerpania odlišuje od ostatných otvorených zmlúv (ako sú kreditné karty, úverové linky alebo iné revolvingové úvery), pri ktorých sa podľa predpokladu e) smernice predpokladá dĺžka trvania jeden rok.

17. Aj odvolaciu námietku žalobcu založenú na tvrdení, že rozsudok súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený a zmätočný, nedávajúci žalobcovi „žiadnu komplexnú a dostatočnú odpoveď na otázku, pre ktorú súd navyše zamietol žalobu v celom rozsahu“ odvolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú.

17.1. Napadnuté rozhodnutie netrpí nedostatkom riadneho odôvodnenia, ktoré by malo za následok vznik takej vady konania, pre ktorú by bolo nutné pristúpiť ku kasácii napadnutého rozsudku.

17.2. Rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný v odôvodnení svojho rozhodnutia totiž uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a dostatočne zrozumiteľným a určitým spôsobom uviedol úvahy, ako dospel k záveru, že predmetná zmluva, ktorú posúdil ako spotrebiteľskú a vzťahuje sa na ňu ZoSÚ, je bezúročná a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ (bod 8 odôvodnenia) a pretože žalovaný zaplatil viac ako vyčerpal, súd prvej inštancie žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, prečo súd neprisvedčil námietkam žalobcu a z akých právnych úvah vychádzal, zhodnotiac pritom žalobné všetky námietky, argumentáciu žalobcu i žalovaného v priebehu sporu, rešpektujúc klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, pričom tak žalobcovi, ako aj žalovanému vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje práva.

17.3. Nepochybne právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 1 CSP patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu (por. napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03) a jednoznačne vyplýva i z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, pretože špecifická odpoveď sa vyžaduje len na argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (por. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd je teda povinný uviesť dôvody pre svoje rozhodnutie, avšak táto povinnosť nemôže byť chápaná ako príkaz predložiť detailnú odpoveď na každý argument, ktorý strana sporu v konaní uvedie. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sa strana sporu s právnym názorom súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 188/06).

17.4. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančného súdu nemožno vytknúť, že by sa súd zistenými relevantnými (t.j. pre rozhodnutie vo veci významnými) skutočnosťami alebo tvrdenými námietkami žalobcu vôbec nezaoberal alebo že by sa s nimi vypořiadal nedostatočným spôsobom. Odvolací súd nezistil zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia, pretože súd sa pri výklade aplikácií zákonných predpisov neodchýlil od ich znenia a nepoprel ich účel a význam.

18. Zo všetkých týchto dôvodov, ako aj dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie, sú neopodstatnené odvolacie námietky žalobcu spochybňujúce správnosť rozsudku, z ktorého dôvodu odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok potvrdil ako vecne správny, vrátane vecne správneho výroku o trovách konania.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto mu náhrada trov odvolacieho konania nepatrí.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).